

Uchwała Nr III/13/2010

**Rady Gminy
Leśna Podlaska
z dnia 28 grudnia 2010 r.**

w sprawie zmiany uchwały dotyczącej zatwierdzenia planu odnowy miejscowości Stara Bordziłówka w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§1

Załącznik do Uchwały Nr XXXI/161/2010 Rady Gminy Leśna Podlaska z dnia 13 sierpnia 2010r. w sprawie zatwierdzenia planu odnowy miejscowości Stara Bordziłówka w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013” przyjmuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Leśna Podlaska.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Ewa Kulińska

Załącznik do Uchwały III/13/2010
Rady Gminy
Leśna Podlaska
z dnia 28 grudnia 2010 r.

Stara Bordziłówka

Charakterystyka miejscowości.

I. Położenie wsi.

Sołectwo zlokalizowane jest w zach. części gminy Leśna Podlaska, oddalone od siedziby gminy w Leśnej Podlaskiej o 3 km, położone przy drodze powiatowej Biała Podlaska – Leśna Podlaska. Usytuowane jest na wysokości 148 - 163 m n.p.m. Dominuje zabudowa zagrodowa.

Użytkowanie ziemi: grunty orne ok. 60 %, sady 0,5 %, użytki zielone ok. 9 %, lasy 28 %, pozostałe ok. 3,5 %. Gleby biellicowe wytworzone z piasków gliniastych, głównie IV i V kl. Uprawia się głównie żyto, owies, pszenicę, ziemniaki. Hoduje się trzodę chlewną, bydło.

II. Historia sołectwa.

Wieś, pod nazwą Borzyłowej Woli, wymieniano już w dokumentach z pierwszej połowy XVI wieku jako własność Mikołaja Kiszki a następnie Wawrzynca Wilanowskiego i Macieja Chodkowskiego. Dawniej była to stara wieś duchowna, stanowiąca uposażenie zakonu Paulinów rezydujących w pobliskiej Leśnej Podlaskiej. Na przestrzeni wieków istniały w niej trzy kościoły. Pierwszy drewniany, wzniesiony w 1646 roku spłonął, drugi istniał do 1846 roku, trzeci do 1897 roku.

Przy wjeździe do wsi od strony Leśnej Podlaskiej, znajduje się cmentarz. Założony w 1880 roku, początkowo jako unicki, z wydzieloną działką na pochówki prawosławne, służył do końca XIX wieku. Zachowanych jest na nim kilka nagrobków z II poł. XIX w., w tym nagrobki właścicieli pobliskiego Droblina.

We wsi znajdują się też domy mieszkalne z końca XIX w. i początku XX.

Plan odnowy miejscowości Stara Bordziłówka

*w zakresie działania „Odnowa i rozwój wsi”
w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2007-2013*

Cmentarz z początku XIX wieku.

III. Obecnie.

Obecnie Stara Bordziłówka liczy 315 mieszkańców i są jedną z 17 sołectw wchodzących w skład gminy Leśna Podlaska. Miejscowość posiada charakter typowo rolniczy. We wsi są 2 zakłady usługowe (agroturystyka, budowlane), 1 sklep, świetlica wiejska. Stara Bordziłówka przynależy do parafii w Leśnej Podlaskiej.

Świetlica jest miejscem spotkań lokalnej społeczności, pełni też kluczową rolę dla działalności organizacji pozarządowej – Stowarzyszenia „Otwarta wieś” w Starej Bordziłówce. Przy świetlicy jest garaż OSP, z czynnie działającą ochotniczą strażą pożarną.

Budynek świetlicy pełni głównie funkcję kulturalno – rekreacyjną

Od roku 2000 działa Organizacja pozarządowa, skupiająca grupę kobiet aktywnych i poszukujących nowych możliwości wszechstronnego rozwoju swojej wsi. Dzięki nim powstał pomysł zagospodarowania świetlicy wiejskiej tak, aby mogła służyć jako ośrodek kultury dla całej wsi. Wspólne spotkania mieszkańców, rozmowy, wymiana doświadczeń pozwoliły na uruchomienie nowych możliwości pozyskiwania środków na wspólne działania. Stowarzyszenie czynnie bierze udział w ogłaszanych konkursach mających na celu poprawę życia społeczności lokalnej. Po modernizacji w 2005 roku świetlicy organizacja rozwinęła zakres działalności, korzystając z doświadczenia i zdobytych umiejętności skutecznie promowała powstawanie nowych

organizacji na terenie gminy. W swoim dorobku ma 2 stałe imprezy cykliczne skierowane do mieszkańców całej gminy – choinka dla dzieci oraz festyn wakacyjny.

Stowarzyszenie wspólnie z OSP prowadzi szereg inicjatyw podnoszących świadomość mieszkańców w różnych dziedzinach życia społecznego (m.in. promocja przedsiębiorczości, organizacja zajęć pozaszkolnych, wspieranie inicjatyw niwelujących różnice rozwojowe między mieszkańcami miast i wsi, organizowanie imprez kulturalnych, oświatowych).

Festyn wakacyjny :

Budynek świetlicy jest również miejscem zabaw i spotkań mieszkańców wsi. Kulturowanie tradycji i obrzędów charakterystycznych dla regionu, więzi ludności z miejscowością czy podejmowanie wspólnych działań nastawionych na rozwój wsi wymaga odpowiedniego zaplecza lokalowego. Poczucie uczestnictwa we wspólnotcie i odpowiedzialność za własną przyszłość motywuje mieszkańców do dalszych działań inwestycyjnych z zakresu modernizacji i wyposażenia obiektu pełniącego funkcje kulturowe, rekreacyjne i edukacyjne.

Stan techniczny budynku świetlicy jest dobry, jednakże dla dalszego jej rozwoju istnieje potrzeba rozbudowy części socjalnej. Ponadto wskazane są także działania poprawiające wygląd architektoniczny, tak by świetlica komponowała się w całość wiejskiej zabudowy.

IV. Inwentaryzacja zasobów

Rodzaj zasobu		Brak	Znaczenie małe	Znaczenie średnie	Znaczenie duże
Środowisko przyrodnicze	Walory krajobrazu			X	
	Walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X	
	Walory szaty roślinnej (np. runo leśne)			X	
	Cenne przyrodniczo-obszary lub obiekty		X		
	Świat zwierzęcy (ostoję, siedliska)		X		
	Osobliwości przyrodnicze		X		
	Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)		X		
	Podłoże, warunki hydrogeologiczne			X	
	Gleby, kopaliny			X	
	Walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe				X
Środowisko kulturowe	Walory zagospodarowania przestrzennego				X
	Zabytki				X
	Stale imprezy				X
	Miejsca, osoby i przedmioty kultu		X		
Dziedzictwo religijne i historyczne	Świąta, odpusty, pielgrzymki	X			
	Tradycje, obrzędy, gwara				X
	Legendy, podania i fakty historyczne				X
	Ważne postacie historyczne				X
Obiekty i tereny	Budynki i miejsca zabytkowe			X	
	wymagające odnowy				
	Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)		X		
Gospodarka,	Place i miejsca publicznych spotkań				X
	Miejsca rekreacji i wypoczynku				X
	Specyficzne produkty				X

rolnictwo	- uprawy polowe					
	Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe					X
Sąsiedzi i przyjezdni	Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne		X			
	Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)					X
	Przyjezdni stali i sezonowi					X
	Placówki opieki społecznej		X			
	Szkoły		X			
Infrastruktura techniczna	Dom Kultury		X			
	Drogi powiatowe					X
Ludzie, organizacje społeczne	Ruch tranzytowy					X
	Sieć wodociągowa					X
	Sieć energetyczna					X
	Sieć telefoniczna – dostęp do Internetu					X
	Telefonia komórkowa					X
Możliwości pozyskiwania funduszy	Ochotnicza Straż Pożarna					X
	Kolo Gospodyń Wiejskich/ Klub Seniorów					X
	Stowarzyszenia					X

V. Analiza SWOT miejscowości

Poprzez analizę SWOT zostały przedstawione mocne i słabe strony miejscowości Stara Bordziliówka oraz jej szanse i zagrożenia stwarzane przez otoczenie. Pozwała to na określenie obecnej sytuacji w Starej Bordziliówce oraz przyszłych kierunków rozwoju tej miejscowości.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ➔ korzystne położenie i przyjazne środowisko naturalne; ➔ atrakcyjne tereny rekreacyjno-wypoczynkowe; ➔ wodociąg; ➔ sieć energetyczna; ➔ telefonia stacjonarna i komórkowa; ➔ brak uciążliwego przemysłu; ➔ długie tradycje rolnicze; ➔ silne poczucie tożsamości kulturowej; ➔ aktywność i zaangażowanie mieszkańców w sprawy regionu; ➔ działalność Stowarzyszenia „Otawa wieś” ➔ duże zaangażowanie w inicjatywy społeczne mieszkańców; ➔ działalność gospodarstwa agroturystycznego z rozwijającą się ofertą dla turystów; ➔ współpraca organizacji z samorządem oraz innymi organizacjami z terenu gminy i powiatu; ➔ świetlica wiejska – budynek po remoncie w 2005. 	<ul style="list-style-type: none"> ➔ brak systemu segregacji i utylizacji odpadów; ➔ znikoma ilość przedsiębiorstw; ➔ utrzymująca się emigracja aktywnych i dobrze wykształconych ludzi do większych ośrodków miejskich; ➔ mała specjalizacja produkcji rolnej; ➔ niski poziom życia wśród mieszkańców; ➔ małe zaangażowanie osób młodych w działania na rzecz sołectwa; ➔ brak kompleksowego zaplecza socjalnego do rozwoju działalności społecznej mieszkańców; ➔ bezrobocie; ➔ niski poziom wykształcenia; ➔ patologie społeczne; ➔ infrastruktura drogowa w złym stanie technicznym (droga powiatowa); ➔ brak placu zabaw; ➔ brak ścieżek rekreacyjno-wypoczynkowych; ➔ brak dostępu do Internetu;

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ➔ rozwój społeczno-ekonomiczny sołectwa; ➔ poprawa dostępności komunikacyjnej poprzez modernizację drogi powiatowej; ➔ poprawa stanu środowiska poprzez włączenie sołectwa go gminnego systemu segregacji i utylizacji odpadów, w tym produkcji rolnej, ➔ budowa przydomowych oczyszczalni ścieków; ➔ możliwość lokalizacji infrastruktury wypoczynkowej; ➔ korzystne położenie geograficzne; ➔ czyste powietrze; ➔ fundusze unijne: rozwój rolnictwa, rzemiosła i przedsiębiorczości; ➔ doplaty bezpośrednie dla rolnictwa; ➔ aktywizacja większej grupy społecznej (szczególnie osób młodych) do działań na rzecz rozwoju osobistego i własnej miejscowości ➔ głębokie poczucie tożsamości kulturowej regionu; ➔ wykorzystanie aktywnych grup społecznych do rozwoju różnych form z zakresu kultury i tradycji; ➔ rozwój działalności organizacji pozarządowej; 	<ul style="list-style-type: none"> ➔ świetlica – brak pomieszczeń socjalnych. ➔ zanieczyszczenie środowiska wynikające z niedostatecznie rozwiniętej infrastruktury kanalizacyjnej; ➔ ukryte wysokie bezrobocie w rolnictwie i ryzyko wykluczenia społecznego; ➔ brak rynków zbytu na produkty rolne; ➔ obniżenie standardu życia; ➔ zanik tożsamości kulturowej mieszkańców; ➔ małe inicjatywy ze strony społeczności (brak miejsca w którym bezpiecznie można się organizować i rozwijać twórczo); ➔ zanik tradycji regionalnych; ➔ mała atrakcyjność turystyczna; ➔ problemy socjalne; ➔ uzależnienia od używek (problem alkoholizmu); ➔ migracja młodych ludzi; ➔ niedostosowanie rolnictwa do wymogów UE;

<ul style="list-style-type: none"> ➔ rozwój agroturystyki; ➔ rozwój turystyki kwalifikowanej; ➔ wzrost zainteresowania agroturystyką; ➔ rozwój technologii informacyjnej; ➔ rozwój tożsamości lokalnej. 	
--	--

VI. Planowane kierunki rozwoju sołectwa.

Ze względu na swoje położenie i brak przemysłu miejscowość Stara Bordziłówka jest przyjazna środowisku naturalnemu.

Przewiduje się, że w przyszłości Stara Bordziłówka dalej będzie nastawiona na rozwój rolnictwa. Nastąpią jednak pewne zmiany, które nieco odmienią dzisiejszy wygląd rolnictwa w tej miejscowości. Przede wszystkim zmaleje liczba gospodarstw rolnych, a równocześnie zwiększy się ich obszar. Ze względu na to, że teren gminy Leśna Podlaska, do której należy także wieś Stara Bordziłówka, jest interesujący turystycznie, być może część mieszkańców po odejściu z rolnictwa zacznie zajmować się obsługą ruchu turystycznego (punkty noclegowe, agroturystyka, szlaki piesze, rowerowe, konne) i rozwinięciem się istniejąca już na tym terenie agroturystyka.

Ogólne zubożenie mieszkańców skutkuje także coraz liczniejszą migracją. Szczególnie młodzi ludzie poszukują miejsc atrakcyjnych, nie tylko pod względem określonego warunków bytowych, ale również, w aspekcie jakości życia i tożsamości. Zapewnienie miejsca będącego swoistym lokalnym ośrodkiem wspierania rozwoju społecznego jest inwestycją przyszłościową i konieczną dla poprawy jakości potencjału kapitału społecznego miejscowości Stara Bordziłówka. Takie rozwiązania są szczególnie ważne w sytuacji, kiedy na terenie sołectwa działają organizacje porządowe odpowiadające aspiracjom i potrzebom mieszkańców. Stąd zasadnym jest rozwój infrastruktury społecznej będącą bazą ich działalności kulturalno-społecznej.

Opis planowanych przedsięwzięć w sołectwie Stara Bordziłówka i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

W latach 2010-2017 planowanych jest szereg działań mających na celu poprawę życia mieszkańców wsi Stara Bordziłówka. Są to m.in. (kolejność zgodna z priorytetami rozwoju miejscowości):

- I. Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Starej Bordziłówce
- II. Udział w programie gminnym z zakresu tworzenia systemu zbioru, segregacji odpadów komunalnych
- III. Udział w programie informatyzacji gminy
- IV. Zagospodarowanie i uporządkowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej – poprawa wizerunku centrum wsi
- V. Poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków
- VI. Zaangażowanie młodzieży w organizowane przedsięwzięcia kulturalno-rekreacyjne w sołectwie
- VII. Pozyskiwanie większej liczby członków do Stowarzyszenia „Otwarta wieś”
- VIII. Pozyskiwanie wsparcia finansowego i środków pomocowych na rozwój wsi
- IX. Poprawa stanu bazy turystycznej (agroturystyka i turystyka kwalifikowana)

Ad. I

W roku 2010 planowana jest rozbudowa świetlicy wiejskiej w ramach projektu „**Rozbudowa świetlicy wiejskiej i utworzenie Wiejskiego Centrum Aktywności Społecznej w Starej Bordziłówce**”, który obejmuje: rozbudowę budynku od strony północno-zachodniej części, gdzie planowane są pomieszczenia socjalne dla użytkowników świetlicy. Ponadto planowana jest budowa śmietnika w głębi placu na którym usytuowana jest świetlica wiejska. W rezultacie tych prac zostanie otwarta świetlica o standardzie i możliwościach zgodnych z oczekiwaniami mieszkańców sołectwa. Istotnym elementem jest także wsparcie i podniesienie trwałości funkcjonowania organizacji pozarządowych działających na terenie sołectwa (OSP Stara Bordziłówka skupiająca mężczyzn z sołectwa oraz Stowarzyszenie „Otwarta wieś” której członkami są głównie kobiety oraz młodzież z terenu sołectwa)

Świetlica wiejska zajmuje obecnie powierzchnie 2700 m², planowana rozbudowa o dodatkowe 60,50m² pozwoli na lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury i rozwój działalności kulturalno-edukacyjnej

Rozbudowa świetlicy jest niezbędna dla dalszego rozwoju społeczności wiejskiej. Projekt będzie w zasadniczy sposób zwiększał szanse rozwoju mieszkańców Starej Bordziłówki w zakresie kulturalnym, edukacyjnym, rekreacyjnym oraz doskonalenia indywidualnych umiejętności mieszkańców (kursy, szkolenia etc.)

Harmonogram i szacowany koszt w/w przedsięwzięcia:

- lata 2010-2011

- ok. 200 tys. złotych.

Ad. II

W roku 2011-2012 planowana jest realizacja projektu z zakresu systemu zbioru, segregacji odpadów komunalnych. Projekt polegać będzie na działaniach informacyjnych dla mieszkańców całej gminy oraz zakupie pojemników do segregacji odpadów celem utworzenia jednolitego systemu zbioru odpadów i ich segregacji na terenie gminy. Sołectwo Stara Bordziłówka również będzie uczestniczyć w tym projekcie.

Harmonogram i szacowany koszt w/w przedsięwzięcia:

- lata 2011-2012

- ok. 250 tys. złotych dla całego projektu

Ad. III

W roku 2010-2011 planowana jest realizacja projektu informatyzacji gminy („Budowa zintegrowanego systemu informatycznego dla zrównoważonego rozwoju Powiatu Bialskiego”, „Regionalna sieć szerokopasmowa Lublin północny-wschód”), obejmująca m.in. szerokopasmowy dostęp do Internetu. Sołectwo Stara Bordziłówka będzie uczestniczyć w tym projekcie

Harmonogram i szacowany koszt w/w przedsięwzięcia:

- lata 2010-2011

- ok. 485 tys. złotych dla całego projektu

Ad. IV

Działania własne mieszkańców sołectwa, metodą gospodarską.

Harmonogram i szacowany koszt w/w przedsięwzięcia:

- lata 2012-2017

- ok. 15 tys. złotych dla całego okresu

Ad. V

Udział w programie o zasięgu gminnym.

Harmonogram i szacowany koszt w/w przedsięwzięcia:

- lata 2010-2013

- ok. 500 tys. złotych dla całego projektu

Ad. VI

Działania własne mieszkańców sołectwa, z udziałem organizacji pozarządowych z terenu gminy, oraz jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego.

Harmonogram i szacowany koszt w/w przedsięwzięcia:

- lata 2011-2017

- ok. 20 tys. złotych dla całego okresu

Ad. VII

Działania własne społeczności sołeckiej, z udziałem organizacji pozarządowych z terenu gminy, oraz jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego.

Harmonogram i szacowany koszt w/w przedsięwzięcia:

- lata 2011-2017

- bez kosztów; wolontariat

Ad. VIII

Działania własne społeczności sołeckiej, z udziałem organizacji pozarządowych z terenu gminy, oraz jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego.

Harmonogram i szacowany koszt w/w przedsięwzięcia:

- lata 2011-2017

- bez kosztów; wolontariat

Ad. IX

Działania własne społeczności sołectkiej, z udziałem organizacji pozarządowych z terenu gminy, oraz jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego.

Harmonogram i szacowany koszt w/w przedsięwzięcia:

- lata 2012-2015

- ok. 25 tys. złotych dla całego okresu

Wnioski:

Standard i jakość życia mieszkańców stale się podnosi, jednak nie dorównuje on standardom życia w większych aglomeracjach. Wpływ otoczenia jest pozytywny, co daje dużą szansę na jego poprawę. Udział trzeciego sektora w życiu społecznym zapobiega procesom marginalizacji społecznej i ekonomicznej, ale nie w zadowalającym zakresie. Społeczni liderzy, odpowiadając na potrzeby mieszkańców chcą rozwijać swoją działalność i działać na rzecz lokalnej społeczności tworząc w świetlicy wiejskiej – Wiejskie Centrum Aktywizacji, centrum życia kulturalnego i społecznego wsi.

Podstawowym celem planowanej inwestycji jest wyrównywanie szans i poprawa jakości potencjału miejscowości w dziedzinie kapitału intelektualnego i społecznego oraz rozwój i integracja organizacji działających na terenie sołectwa. Ważnym aspektem jest inwestycja w młode pokolenie, a więc umożliwienie rozwoju zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie dostępu do kultury, oferty zajęć pozaszkolnych i zwiększenie oferty kulturalnej w sołectwie. Również rolnicy stanowią nieodłączny element sprawnego funkcjonowania Centrum i aktywizacji tego miejsca. Organizacja szkoleń, kursów w budynku ulatwi dotarcie do większej liczby osób, bez potrzeby odsyłania ich do ośrodków życia społecznego w innych miejscowościach. Szkolenia doradztwo czy kursy pomogą zaktywizować lokalną społeczność i zdobyć nowe umiejętności.

Planowana inwestycja jest odpowiedzią na potrzeby mieszkańców, którzy chcą rozwijać życie społeczne w miejscowości, ale też podnosić indywidualne umiejętności. Wykorzystanie większej powierzchni do działalności pozwoli na szerszy katalog

działań i tym samym na utworzenie centrum gdzie możliwym będzie aktywnie uczestniczyć i pełne wykorzystanie dostępnej infrastruktury. Dlatego też istotną jest rozbudowa budynku i poprawa estetyki architektonicznej. Świetlica w roku 2005 podlegała modernizacji. Obecnie celem dalszej poprawy jakości życia mieszkańców sołectwa i rozwoju wsi jest potrzeba rozbudowy budynku.

Ewa Kulińska

Przewodnicząca
Rady Gminy Leśna Podlaska